

Όλγα Κακαβογιάννη  
Αρχαιολόγος, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων

## Παλαιά και Νέα Στοιχεία για τον αρχαίο Δήμο του Σφηπτού\*

### Περίληψη

Ο αρχαίος δήμος του Σφηπτού, που ανήκε στην Ακαμαντίδα φυλή και εκτεινόταν από τον Υμηττό μέχρι τα ανατολικά όρια του Κορωπίου και από τις λοφοσειρές Κοντράτσι και Γράμματα προς Β, μέχρι το Σκιτζέρι και τα Παλάτια προς Ν, είχε μέτριο μέγεθος αλλά μια αξιοσημείωτη παρουσία στην ιστορία του αθηναϊκού κράτους.

Η περιοχή κατοικείται από τους προϊστορικούς χρόνους, τουλάχιστον από την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (3η χιλιετία π.Χ.), τους αρχαίους, οπότε αναπτύχθηκε ο αρχαίος δήμος, μέχρι και τα μεσαιωνικά χρόνια που ιδρύθηκε ο οικισμός Φιλιάτι.

Η αρχαιότερη αναφορά του δήμου, γίνεται από τη Μυθολογία, στον μύθο της σύγκρουσης του Αιγέα με τον Πάλλαντα για την ηγεμονία των Αθηνών, και η νεώτερη από τον Φώτιο.

Στην περιοχή έχουν γίνει λίγες ανασκαφές, στον Προφήτη Ηλία, όπου αποκαλύφθηκε το ιερό του Ομβρίου Διός και του Προοψίου Απόλλωνος, στους βορειοδυτικούς πρόποδες του λόφου του Χριστού, όπου βρέθηκαν θαλαμοειδείς μυκηναϊκοί τάφοι, στη Χαλιδού σε μικρό Νυμφαίο και στο Φράπτι. Όμως τα περισσότερα αρχαία της παλαιάς «Συλλογής Κορωπίου», τώρα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Βραώνας, προέρχονται μάλλον από την περιοχή του.

Το θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο του δήμου πρέπει να βρισκόταν στον Χριστό και την περιοχή αμέσως προς Β του. Τον δήμο διατρέχει από Α προς Δ η Σφηπτεία οδός, η οποία από τον Θορικό οδηγούσε στην Αθήνα, συνδέοντας τους δήμους της Ακαμαντίδας φυλής.

---

\* [Σ-04: 05-10-2018 17:20 / E-14]